

IS ER IEMAND DIE VAN ME HOUDT?

door Jurjen Beumer

Dwars door deze wereld klinkt een harde schreeuw:
'Is er iemand die van me houdt?'
Ik hoor die schreeuw op alle hoeken van de straat,
ik zie die schreeuw branden in de ogen van de mensen om me heen,
ik voel die schreeuw diep in mezelf.
'Is er iemand die van me houdt?
Zeg het me,
één iemand maar,
een klein beetje maar.
Vertel het me, is er iemand?
Weet je iemand?

Velen in deze stad lopen verloren,
alles is hen bij de handen afgebroken.
Plotseling ging het niet meer.
Oude wonden waar je tot dan toe mee kon leven blijken niet genezen;
je echtscheiding van toen,
je baan die je verloor,
je depressie die zo hardnekkig is,
een ongeluk dat je leven ruïneerde,
die kwaal die maar niet overgaat.
Je vader en moeder, ze leven niet eens meer,
en toch spoken ze nog angstig in je hoofd.

En nieuwe wonden voegen zich nog dagelijks aan de oude wonden toe.
'Ach, niemand vindt me toch aardig,
kijk nou naar me, wie wil er nou met mij.
Ik stel toch niks voor.'
In vele toonaarden rollen deze zinnen van veler lippen.
Nee, a.u.b., het gaat niet alleen over ándere mensen, maar vooral over u en mij. 'Is er iemand die van me houdt?'

O ja, als ik geluk heb zijn er de mensen om me heen.
Vrienden, vriendinnen,
familie, ouders, kinderen.
'Maar dan nog', zei iemand laatst tegen me,
'blijft het knagen.
Ik heb het gevoel dat er niemand is die me begrijpt,
me aanvoelt, me wil nemen zoals ik ben.
Ik heb gewoon een baan, een gezin, een inkomen.
Zo aan de buitenkant lijkt alles in orde.
Maar je moest eens weten!
Ja, je moest eens weten!
Alweer, a.u.b. het gaat niet alleen over die ander, maar vooral over u en mij. Je moest eens weten!
Hebben u en ik een plaats waar we deze diepe, knagende onzekerheid van ons kenbaar kunnen maken?
Frère Roger Schütz van de kloostergemeenschap Taizé in Frankrijk zei eens: 'In ieder van ons gapen onbekende afgronden van twijfel, geweld, verborgen pijn, en ook ravijnen van schuld, van wat niet

beleden werd en waarachter zich onmetelijke leegten openen. Driften dringen zich op. We weten niet vanwaar ze komen, misschien uit een voorvaderlijke of erfelijk overgeleverde herinnering.' En dan zijn belijdenis. 'Als we Christus in ons laten bidden met het vertrouwen van een kind zullen op een dag deze afgronden bewoonbaar worden.' (*Strijd en Aanbidding*, p.129)

Ja, het is waar. Dwars door deze wereld, dwars door ons hart klinkt schrijnend deze menselijke oerkreet, 'Is er iemand die van me houdt?'

Maar, dwars door deze wereld en dwars door ons hart klinkt echter ook nog iets anders. En daarvoor lieve mensen zijn we hier vanochtend bij elkaar, daarvoor is kerk. Om al zingend en biddend dat 'iets', die lemand op te vangen, om in brood en wijn dat 'iets', die lemand te smaken.

Wie is die lemand? Waarvoor zijn we bij elkaar, vierend en dienend?
Dat 'iets', die lemand zo begint het evangelie van deze ochtend is een Stem.
Een Stem in deze stad,
een Stem in deze kerk,
een Stem in ons eigen hart.
'Een Stem kwam uit de hemel ...' (1:11)

Drie dingen hierover:
ten eerste, die Stem, wat/wie is dat?
ten tweede, hóren we die Stem?
en tenslotte, het allerbelangrijkste, wat zégt die Stem?

Die Stem, wie/wat is dat? Vlak ervoor staan, en we zien hoe nauw het evangelie aansluit bij de Hebreeuwse bijbel (het OT), citaten uit het OT.

De Stem, staat er, is de Stem van iemand die roept in de woestijn.
Je ziet de profeet Jesaja voor je, roepend in een dorre, droge woestijn.
Roepend om recht en vrede,
roepend om vriendschap en heil voor allen.

'Toe nou, mannen/vrouwen/kinderen, maak er eens wat van, eindelijk eens!

Het is deze aanhoudende roep om geluk en vrede die in Israël een Naam heeft gekregen, ook wel genoemd DE NAAM.

Bij benadering zeggen we (want de Naam blijft een geheim, niet in mensenwoorden te vatten):
de Betrouwbare, de Aanwezige, de Lichtende, de Schijnende,
de Eeuwige, Vriend/Vriendin,
Minnaar/Minnares, God ...

Aan het begin van het evangelie van Markus wordt déze Stem door Johannes de Doper aangekondigd, het is deze Stem waarover het ná de profeten ook in het NT zal gaan.

Horen we die Stem, ervaren we iets van de Betrouwbare?

Als we al moeite hebben om een méns als vriend of vriendin te hebben hoeveel te meer met die grote Vriend of Vriendin? Ik hoor het u zeggen.

Daarom zie je vaak in de bijbelverhalen dat er een aankondiger is, een heraut, een bevlogene die het niet opgeeft. Johannes de Doper is zo'n opvallend figuur. Hij doopt en preekt in de woestijn. Mensen trekken naar hem, naar de woestijn vanuit hun dorpen en steden. In de stad, in hun dagelijkse besognes is er niet veel aandacht voor die Stem. Er is in hun steden lawaai, innerlijk en uiterlijk lawaai die de Stem onhoorbaar maakt. Er is in hun steden vermaak, vertier, niks op tegen, maar het kan die stille aanhoudende Stem van vriendschap verstikken. Straks nog meer, alle zondagen de winkels open, afleiding tegen de verveling.

'Keer je om', roept Johannes,
'keer je af van dat lawaai,
vertrek uit die verveling,
leg je oor te luister bij de dingen
waar het werkelijk om gaat.
In die Stem van geluk en vrede wil ik jullie dopen'.

De woestijn is de plek van loutering, de plek waar je leert open gaan voor de Stem. Zo'n woestijn-plek proberen we hier samen aan de Nieuwe Groenmarkt, om steeds meer een oase te worden.
'En heel Judea liep tot Johannes uit en alle inwoners van Jeruzalem ...' (1:5) Ze zijn er allemaal, iedereen. Met de doop van Johannes en de ommekeer aangezegd gaan ze straks terug. Hun dorpen en steden zullen gaan bloeien,
alles zal uitlopen op Jerusalaïm,
stad van vrede.
De wereld zal een tuin worden.

Is iedereen er, daar bij Johannes in de woestijn? Wat prachtig, deze simpele, eenvoudige verzen uit het begin van het evangelie. Echt alles wat gebeurt in de hoofdstukken erna staat hier al.
Want niet iedereen is er nog bij Johannes in de woestijn!
'En het geschiedde in die dagen, dat Jezus Nazareth in Galilea verliet ...' (1:9)
Dat is van een heel andere kant.
Galilea is helemaal in het noorden.
Daar moesten die lui uit Judea en Jeruzalem
niets van hebben
van die ruige en onzure streken.
Kan er uit Nazareth iets goeds komen?

Johannes doopt ook deze Mens, deze Jezus.
En opeens is er plotsklaps weer die Stem.
Op de grens van hét leven (van uw en mijn leven),
daar aan die grensrivier de Jordaan waar Johannes doopte,
gaat ook Jezus **kopje onder**, om vervolgens **op te staan**
en te horen te krijgen van die Stem:

jij bent mijn Zoon, mijn zielsbeminde, in jou heb ik mijn welbehagen.'

Vanaf dit moment is het in het evangelie alle aandacht gericht op deze Ene, deze Ene voor ons allen.
Zullen wij, die met hem kopje onder zijn gegaan daar bij de Jordaan
ook samen met hem opstaan?

Is er iemand die van me houdt?
Ja, zegt daar die Stem aan de grens van leven en doo(p)d.
Ja, zo getuigt Johannes van de Betrouwbare.
Er wordt van je gehouden. Jij bent mijn zielsbeminde!
Wat tegen Jezus werd gezegd
wordt vanochtend ook tegen ons gezegd,
dat er iemand is die zielsveel van ons houdt.

Dwars door en langs die hartverscheurende oervraag van het begin
klinkt heel zacht en onopvallend

een andere Stem.
Die Stem van liefde klinkt in deze stad,
in deze samenleving
en in ons eigen hart.
De Betrouwbare en Eeuwige van wie deze Stem is
drukt ons aan zijn hart,
troost ons
en leidt ons naar grazige weiden.
Het is deze Stem die wij navolgen.
Het is de nodigende Stem van Jezus zelf;
kopje onder en weer opstaan, kopje onder en weer opstaan ...!

'Telkens wanneer je met aandacht luistert naar de Stem
die jou de geliefde noemt,
zul je in jezelf een verlangen ontdekken
om die Stem nog langer
en nog indringender te laten spreken.
Het is alsof je in de woestijn
op vochtige grond bent gestuit.
Je gaat graven, almaar dieper,
omdat je weet dat hier een waterbron is. (...)
(Dan moeten) we nog dieper graven,
want dit stroompje komt voort
uit een onmetelijk reservoir
onder de woestijn van mijn leven.'
(Henri Nouwen, *Een parel in Gods ogen*, Tielt 1992, p.27)

Haarlem, 12 januari 1997